

Ajankohtaista maatalouden ympäristösuojelussa

Airi Kulmala
Baltic Deal -hanke, MTK

Aurajoen monet kasvot – seminaari Aurajoen nykyisyydestä ja tulevasta
Lieto 27.9.2011

Baltic Deal

Putting best agricultural practices into work

- Tuottaja- ja neuvontajärjestöjen ideoima EU:n Itämeristrategian lippulaivahanke
- Toteutus: syksy 2010 - syksy 2013
- 7 partneria 7 maasta
  - 2 tuottajajärjestöä
  - 5 neuvontaorganisaatiota
  - Suomesta MTK
- 30 yhteistyötahoa 10 maassa
- Rahoitus
  - Noin 4 milj. euroa
  - Itämeren ohjelma 2007 - 2013 ja NEFCO/NIB Baltic Sea Action Plan Trust

Tavoitteet

Vihreämpää maataloutta sinisemmän Itämeren puolesta tiedon ja neuvonnan avulla

- Vähennetään edelleen maataloustuotannon ravinnepäästöjä niin, että maatalouden taloudellinen kilpailukyky tai tuotanto ei kärsi
- Maatila- ja neuvontanäkökulmat keskeisiä

Kuva: Airi Kulmala

Toimintatavat

- Tiedonvaihto ja neuvonta
  - Opintomatkat, seminaarit, kurssit, workshopit
  - Entistä parempia työkaluja neuvontaan
- Kokeilutoiminta
  - Uusien menetelmien ja käytäntöjen kokeilu tiloilla
  - Yhdessä maassa laajasti käytössä oleva menetelmä voi olla lähes tuntematon toisessa maassa
- Mallitilaverkosto
  - 100 mallitilaa (Suomessa 10)
  - Menetelmien, käytäntöjen ja ympäristöinvestointien esittely

Kuva: A. Kulmala

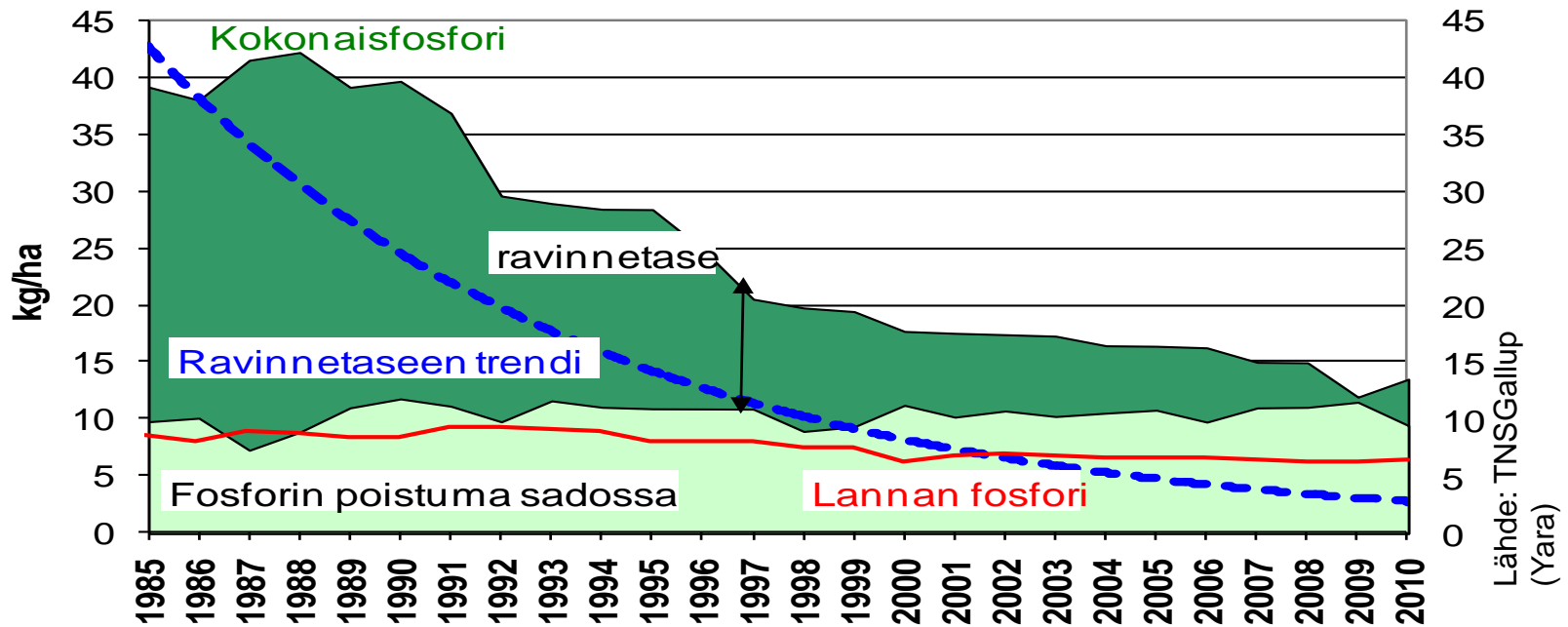

Ympäristötuki ja vesiensuojelu (1/2)

- Suomessa noin 90 % viljelymaasta ymp.tuen piirissä
  - Vesiensuojelua lähes joka tilalla jollakin tasolla
- Kasvipeitteisyys
  - Estää ravinteikkaan maa-aineksen pintavaluntaa ojiin ja vesistöihin
- Suojavyöhykkeet- ja kaistat
  - Kasvimassan käyttö ?
  - Fosforin vapautuminen kasvien jäätyessä/sulaessa ?
  - Fosforin kerrostuminen pintamaahan ?
- Lannan ravinteet entistä tarkemmin huomioon lannoituksessa, multausta yleistynyt

Ympäristötuki ja vesiensuojelu (2/2)

- Lannoituksessa annettu fosforimäärä vastaa hyvin sadon mukana pellolta poistuvia ravinteita
- Suomalaisten peltöjen liukoisen fosforin pitoisuus keskimäärin 12 mg/l, 8 % riskipeltoja (viljavuusfosfori korkea > 20 mg/l)
- ProAgria Farman alue: P keskimäärin 17 mg/l (19 % riskipeltoja)

Lähde: Viljavuuspalvelun näytteet 2006-10

Uuden ympäristötukiohjelman valmistelu alkanut (1/2)

- Olemme oikealla tiellä, mutta toimenpiteitä pitää tarkentaa ja kohdentaa
- Laajemmat toimenpidekokonaisuudet
- Vesiensuojelu
  - Uusi tutkimustieto, hankkeiden kokoama tieto, viljelijäkokemukset
  - Hyvä maan kasvukunto tärkeä osa vesiensuojelua
  - Ravinteiden pidättäminen pellolla
  - Lannan, orgaanisten lannoitevalmisteiden ravinteiden käyttökelpoisuus
- Ilmastonsuojelu
- Luonnon monimuotoisuus, maiseman hoito

Kuva: A. Kulmala

Uuden ympäristötukiohjelman valmistelu alkanut (2/2)

- Kaikkien tilojen ”perusosaa” tarvitaan edelleen
- Kohdentamisen kriteerit
  - Mitä ja minne?
- Rahaa rajallinen määrä – miten verrata esimerkiksi vesien- ja maisemanhoitoa keskenään?
- Sovittaminen muihin tukiin

Kuva: A. Kulmala

CAP vihertyy

- Valmistelut EU:n maatalouspolitiikan (CAP) uudistamiseksi v. 2014 käynnissä
- Luonnoksia vuotanut julkisuuteen, mm. syyskuun alussa
  - Viherryttämisen osuus 30 % suorista tuista
  - 7 % luonnonhoitoalaa kuten suoja-kaistoja tai kesantoa
  - 3 kasvia viljelyssä, max 70 % ja min 5 % viljelyalasta yhtä kasvia
- Kritiikkiä esitetty eri tahoilta
- Lopputulos ???

Kuva: A.
Kulmala

”Direktiivit” valmistelussa

- VPD
  - Toteuttaminen käynnissä
  - Luonnos vesienhoidon toimenpiteiden seurantajärjestelmästä 2010-2015 kommentoitavana
- Nitraattidirektiivi
  - Suomessa asetusmuutos valmisteilla
- EU:n biodiversiteettistrategia
  - Tavoitteena pysäyttää lajien ja luontotyyppien tilan huononeminen sekä parantaa niiden tilaa merkittävästi vuoteen 2020 mennessä
  - Valmistelut eri tasoilla käynnissä

Kuva: A. Kulmala

Puhdistamolietteen käyttö

- Suomi pyrkii ravinnekierrätyksen mallimaaksi
- Paineet puhdistamolietteen peltolevitykseen lisääntyneet
  - Lietteen käsittely edistynyt (kompostointi, biokaasutus)
  - Viljelijöiden kiinnostus lisääntyy, kun lannoitteiden hinnat nousevat
  - Raskasmetallit: asia tunnetaan, rajoitukset
  - Mm. kasvikohtaisia käyttörajoituksia
  - Orgaaniset haitta-aineet: asiaa ei tunneta, joten ei voida antaa ohjeistusta
  - Haluavatko kuluttajat lietteellä lannoitettua ruokaa?
- Varovaisuus ja harkinta edelleen tarpeen

Kuva: A. Kulmala

Ilmastonmuutos

- Suomelle kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteeksi ei-päästökauppa-sektorilla (mm. maatalous, liikenne) on asetettu 16 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2020 mennessä
  - Maatalouden päästöt maatalous-, maankäyttö ja energiasektoreilla 17 % Suomen kokonaispäästöistä
  - Suomen Ilmasto- ja energiastrategiassa maatalouden vähennystavoitteeksi asetettu 13 %, mikä on haastava tavoite

Kuva: A. Kulmala

***Kiitos ja hyvää
syksyn jatkoa!***

